

8.3.2010

Oikeusministeriö

10.03.2010
ad H/H/2009
Jaro**Oikeusministeriön rasististen rikosten kriminalisointia koskevasta mietinnöstä**

Työryhmän mukaan uusien lakimuutosten olisi tarkoitus selkeyttää rasististen ja muukalaisvihamielisten tekojen kriminalisointia, mutta mietinnön lakiehdotukset ovat hyvin tulkinnanvaraisia.

Rasististen rikosten kriminalisointia koskevaa ehdotusta ja siihen liittyvää lausuntopyyntöä ei ole lähetetty sananvapautta ajavalle organisaatiolle, vaikka mietinnön suurimmat ongelmat liittyvät juuri sananvapauteen.

Levitettävän sisällön laillisuuden tarkastaminen

Mietinnössä ehdotetaan toistuvasti, että levitettävän sisällön laillisuuden tarkastaminen kuuluisi sellaisille tahoille, joilla ei ole erityistuntemusta käsiteltävästä aiheesta. Koskien tietoverkkoja työryhmän johtaja Ilari Hannula ehdottaa lausuntapyynnön liitteessä, että esimerkiksi keskustelupalstojen ylläpitäjät olisivat rikosoikeudellisessa vastuussa avointen keskustelupalstojen sisällöstä ja niiden valvomisesta. Lakimuutos kaventaisi myös lehdistönvapautta laajentamalla rikosoikeudellista vastuuta niin, että toimittava yhteisö olisi vastuussa toimitetun aineiston valvomisesta.

Tämä saattaa johtaa tilanteeseen, jossa lehdistö tai keskustelupalstojen ylläpitäjät alkavat sensuroimaan itseään. Tämä olisi ristiriidassa yleisen perustuslain turvaaman oikeuden kanssa tuottaa ja vastaanottaa tietoa ilman että siihen puututaan ennalta. Lain tulkitsemisen vastuun siirtäminen esimerkiksi keskustelupalstojen ylläpitäjille on myös erittäin arveluttavaa. Tähän tarkoitukseen on olemassa viranomaisia, joiden toimenkuvaan kuuluu nimenomaan lain tulkitseminen.

Kaikki kohdat, joissa rikosoikeudellista vastuuta ehdotetaan laajennettaviksi keskustelupalstojen ylläpitäjiin, toimittaviin yhteisöihin tai muihin vastaaviin, ehdotetaan kokonaan poistettaviksi. Myös rikosoikeudellisen vastuun laajentaminen rasistiseen aineistoon linkittämisestä tietoverkossa ehdotetaan kokonaan poistettavaksi.

YhteystiedotSähköposti: info@vapaansananyhdistys.fiInternet: www.vapaansananyhdistys.fi

Puhelin: 044 0999 027 / Ken Sainio

Osoite: Kauppiaskatu 9 A b 19, 20100 Turku

8.3.2010

Taiteilijoiden ja poliitikkojen sananvapauden turvaaminen

Työryhmä esittää, että taiteilijoiden tulisi loukkaavaa materiaalia esittäessään tuoda selkeästi esiin seikat, jotka puoltavat taiteen esittämistä. Sen lisäksi taiteen tulisi tällaisissa tapauksissa työryhmän mukaan olla aidosti taiteellisista lähtökohdista käsin tehtyä.

On taiteen hengen vastaista vaatia, että taiteilijat selittäisivät tekemäänsä taidetta. Taiteellisten lähtökohtien määrittäminen oikeusistuimissa ei myöskään kuulu sivistysvaltion toimintaan.

Myös poliitikkojen sananvapautta halutaan mietinnössä rajoittaa. Rasistisilla mainoksilla äänestäjien haaliminen ei työryhmän mukaan nauti sananvapauden suojaa.

On vaikeaa kuvitella Suomessa tilannetta, jossa poliitikko yrittäisi haalia äänestäjiä aidosti rasistisilla mainoksilla. Rasismin käsite on kuitenkin työryhmän mietinnössä niin laaja, että jää arvailtavaksi, mitä työryhmä tarkoittaa rasistisilla mainoksilla.

Yhdenvertaisuuden varmistaminen

Mietinnössä mm. uskonto ja elämänskatsomus ehdotetaan otettavaksi mukaan rasismin piiriin niissä tapauksissa, joissa uskontoa käytetään verukkeena tiettyjen kansanryhmien loukkaamiseen.

Tämä saattaa johtaa tilanteeseen, jossa uskonnot joiden edustajat loukkaantuvat yleistä helpommin, nauttisivat suuremmasta lain suojelusta kuin muut uskonnot ja elämänskatsomukset. Tämä olisi ristiriidassa perustuslain takaamaan yhdenvertaisuuden kanssa. Lisäksi uskontojen ja ideologioiden kriittinen tarkastelu on äärimmäisen tärkeää, varsinkin tämän päivän monikulttuuristuvassa yhteiskunnassa.

Yhteystiedot

Sähköposti: info@vapaansananyhdistys.fi

Internet: www.vapaansananyhdistys.fi

Puhelin: 044 0999 027 / Ken Sainio

Osoite: Kauppiaskatu 9 A b 19, 20100 Turku

8.3.2010

Tästä syystä ehdotamme, että oikeutta uskontojen kriittiseen tarkasteluun tulisi erikseen painottaa mietinnössä. Yhdenvertaisuuden toteutumiseksi ehdotamme myös mietinnössä erikseen mainittavaksi, että tilanne jossa tiettyyn etniseen ryhmään kuuluva kiihottaa vihaan valtaväestöä kohtaan, on rangaistava.

VapaaK sanan yhdistys, maaliskuussa 2010

Yhteystiedot

Sähköposti: info@vapaansananyhdistys.fi

Internet: www.vapaansananyhdistys.fi

Puhelin: 044 0999 027 / Ken Sainio

Osoite: Kauppiaskatu 9 A b 19, 20100 Turku